Posudek diplomové práce

Bc. Andrea Krchová

Román* De usynlige *Roye Jacobsena v německém a českém překladu

Praha 2017, vedoucí práce: Mgr. Věra Kloudová, Ph.D. 83 stran + přílohy.

Diplomová magisterská práce Andrey Krchové mohla vzniknout na základě kombinace oborů, jež diplomantka studuje: překladatelství němčina – čeština a norská filologie. Máme tak k dispozici unikátní práci, pro jejíž vznik bylo třeba jednak perfektních znalostí všech tří uvedených jazyků, jednak znalostí translatologických.

Diplomantka si pro svou práci vybrala román *De usynlige* (2013) norského spisovatele Roye Jacobsena a rozhodla se zkoumat norský originál v porovnání s německým (*Die Unsichtbaren*, přel. Gabriele Haefsová a Andreas Brunstermann, 2014) a českým překladem (*Ostrov*, přel. Jarka Vrbová, 2014).

V úvodní části zcela správně stanovuje cíle diplomové práce, shrnuje dosavadní stav zkoumané problematiky a určuje typ výzkumu, metody, materiál a postupy. Jedná se o práci teoreticko-empirickou. V teoretické části (kapitoly 1 až 5) rozebírá vybraný román z literárněvědného hlediska, nezapomíná na recepci díla v kulturním prostředí norském, německém i českém (kap. 2); na základě hypotézy, že „více“ příbuzné jazyky (němčina a norština) budou v porovnání originál – překlad vykazovat větší podobnosti než jazyky vzdálenější (čeština a norština) si všímá i typologické klasifikace jazyků, kde zmiňuje jevy relevantní pro překlad (kap. 3); následně představuje všechny tři překladatele tohoto díla (kap. 4) a uvádí přepis rozhovorů s nimi (kap. 5), z čehož se odvíjí další cenná zamyšlení (např. jak funguje proces zadávání překladu nakladatelem v Německu a v Česku).

Empirickou část představuje translatologická analýza (kap. 6). Na úvod autorka představuje teorie, podle kterých analýzu provádí (především teorie Jiřího Levého, Andrého Lefevera, Kathariny Reissové). Zcela správně uvádí metodu, výběr vzorku a jednotlivé roviny, na kterých bude vztah originálu a překladů zkoumat. Pro analýzu byly vybrány části románu činící asi třetinu celkového objemu, přičemž pro některé jevy (především na lexikální rovině, např. vlastní jména) autorka analyzovala dílo celé. Pro přehledné srovnání všech tří verzí uvádí tabulky, což hodnotím jako velmi nápomocné. Z jednotlivých překladů se snaží vyvodit strategie, podle kterých překladatelé s jednotlivými jevy zacházeli. Ne vždy je toto však možné, jak je částečně vysvětleno právě ve výše uvedených rozhovorech o překládání tohoto díla. Autorka si velmi dobře všímá jednotlivostí, reálií, jež jsou např. v obou jazycích překladu převedeny odlišně, velice pěkně je to ukázáno např. na převodu reálií z oblasti rybolovu nebo slavností a jídla, str. 46 až 51. Kromě popsaných překladatelských posunů stojí za pozornost i vynechávky a nedostatky v překladech, kterých autorka našla poměrně dost a jež vyšly často najevo právě na základě srovnání obou překladů. Zajímavá je i historie vzniku názvu českého překladu, jak je uvedeno na str. 71 a v rozhovoru s Jarkou Vrbovou.

Diplomantka důsledně uvádí veškerou použitou literaturu a řádně cituje. V přílohách nalezneme jednak analyzované úryvky všech tří jazykových verzí románu, jednak seznam

literárních ocenění Roye Jacobsena a soupis jeho děl, dále citace originálu a rozhovory s německými překladateli v originálním znění.

Zadání práce bylo stanoveno jasně a bylo beze zbytku splněno. Autorka střízlivým a kompetentním způsobem popisuje jednotlivé kroky své práce včetně formulace metod a vstupních hypotéz. Práce je napsána jazykem odpovídajícím standardům odborného stylu, zároveň však srozumitelně a výstižně. Snaží se o přesné a úsporné vyjadřování. Stejně tak grafická stránka práce je zcela v pořádku.

Těžištěm práce je část analytická. Autorka překlady systematicky rozebírá z hlediska všech uvedených kategorií a z hlediska posunů. Ke každé kategorii uvádí vyčerpávající množství příkladů. Na základě jednotlivých rozborů překladů je schopna abstrahovat a překlady srovnat. Její závěry považuji za přesvědčivé a opodstatněné.

Ráda bych vyzdvihla celkovou preciznost práce, jež se projevuje i v bezchybné formální stránce celé diplomové práce. Jako vedoucí této diplomové práce mohu konstatovat, že diplomantka pracovala zcela samostatně a kompetentně, pravidelně konzultovala a snažila se veškeré poznatky zjištěné v průběhu práce do textu svědomitě zakomponovat.

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji diplomovou práci Andrey Krchové k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou **výborně**.

V Praze dne 25. 8. 2017

Věra Kloudová, Ph.D.